

Bemærkninger til: Forslag til lov om uddannelse til pædagog, fremsat 2. Nov. 2005 af Bertel Haarder

Af Karin Siff Munck, Sundhedsplejerske, Cand.Cur og lektor ved Højvang Seminariet og underskrevet af 42 lektorer og adjunkter i sundhedsfag.

Indsigelser og kommentarer vægter profil og kvalificering på pædagogisk professionsbachelor niveau og med vægt på de niveauer pædagoger skal kunne operationalisere i forhold til: Samfund, lokalsamfund, institution, gruppe, barn/ung/voksen/ældre og familie i forskellige livsfaser og livssituationer.

Kommenteringen vil lægge vægt på § 1, § 1 stk.1, stk. 5 og §5 og §6, hvoraf det fremgår at sundhedsfag fremover skal være et liniefag der kan vælges af nogle studerende og under temaet: Sundhed, krop og bevægelse.

Indsigelser og kommentering:

Det overordnede tema: Sundhed, krop og bevægelse, fremstår umiddelbart som en meget forenklet og snæver synsvinkel på de sundhedsproblemer der i dag epidemiologisk er påvist indenfor pædagogers typiske målgrupper: Børn, unge, børn og unge med særlige psyko-sociale behov, handicappede, psykisk syge og udviklingshæmmede.

Eksempelvis er det igennem de sidste 20 år tiltagende blevet åbenbart at børn og unges sundheds og sygdomsmønster gennemgribende har ændret karakter .

De levevilkårsbetingede fattigdomsproblemer har ændret karakter fra mangelsygdomme på grund af fattigdom til mere komplekse ”mangelsygdomme” på grund af uvidenhed og manglende handlekompetence overfor de langt mere komplekse muligheder og udfordringer mennesker lever i i dag i det moderne samfund.

Den første landsrepræsentative skolestartundersøgelse gennemført i 1988/89 og publiceret i 1991 er den første der klart anskueliggør dette skift. Af de undersøgte børn havde 23,8 % trivsels og udviklingsproblemer og 15,7% havde helbredsproblemer. Desuden blev det påvist at de problemer og lidelser børnene levede med først blev erkendt når de kom i skole. Heri at pædagoger, til trods for at det var den faggruppe der havde tættest kontakt med børn og forældre ganske enkelt ikke var dygtige nok til hverken at identificere eller sætte ind overfor disse nye sundheds og helbredsproblemer.

Denne undersøgelse var central i forhold til den sundhedspolitiske debat og ved valg af indhold og tilrettelæggelse af lov, bekendtgørelse og retningslinier for Forebyggende sundhedsordninger for børn fra 1996. Heri indgår pædagoger for første gang som en klar samarbejdspartner og central fagperson i forhold til nytænkning indenfor forebyggelse på børneområdet(Sundhedsministeriet 1994).

Problemet har blot været at denne ændring aldrig er slået igennem hverken i ledelsen på seminarier, i den pædagogiske uddannelse på landsplan eller i praksisfeltet. At Lov om pædagoguddannelsen er ikke blevet ændret eller justeret i perioden fra 1996 til i dag, kan være en medvirkende årsag, men manglende tradition og forståelse for tværfagligt samarbejde også på uddannelsesområderne, må forventes også at have spillet ind. Endelig har der ikke været politisk og administrativ tradition for samarbejde omkring børn /unge mellem social,- sundheds og undervisningsområderne. Hvilket må erkendes at have haft ubehagelige konsekvenser og medført manglende gennemslagskraft på ellers gode intentioner indenfor de respektive områder.

Pædagoger er som tidligere anført den faggruppe der har tættest kontakt og kontinuerligt over år med forskellige brugergrupper. Denne helt unikke situation bør kvalificeret udnyttes til fremme af sundhed og mestring i befolkningen, men dette vil forudsætte væsentlig faglig viden og kompetence hos pædagoger.

Sundhed er generelt et højt prioriteret område i befolkningen.

Den danske befolkning er generelt i dag veluddannet og har langt større krav og forventninger til de fagpersoner de møder. Dette er allerede i dag et væsentligt fagligt problem for mange pædagoger.

Derfor må det undre og bekymre, at det kan findes samfundsmæssigt forsvarligt at ikke alle pædagoger skal have faglige forudsætninger for at kunne indgå i især den primære/sekundær forebyggelse og sundhedsfremme.

Grundlæggende viden indenfor sammenhænge mellem livsstil, levevilkår, forebyggelse, sundhedsfremme som metoder. Desuden at problemstillinger som f.eks. misbrug, seksualitet, stress, medfødte sygdomme, psykiske sygdomme og lidelser, sammenhænge mellem social kompetence og helbred, sammenhænge mellem etnicitet sundhed, sygdom og helbred, sammenhænge mellem selvværd og selvtillid og helbred er temaer hvor pædagoger fagligt i en professionsbachelor burde uddannes til professionelt at kunne indgå.

Hertil, WHO beskriver, at psykiske sygdomme og lidelser i den europæiske region i dag har et epidemisk omfang, og sundhedsøkonomisk er den næst tungeste post efter hjerte kar sygdomme.

Det må derfor anbefales at *alle pædagoger* sikres viden og kompetence indenfor centrale problemstillinger, dilemmaer, begreber og metoder indenfor sundhedsområdet, således at pædagoger kan blive en kvalificeret samarbejdspartner overfor såvel brugergrupper som i tværfaglige samarbejde i relation til respektive målgrupper. Ligeledes må det anbefales at *nogle pædagoger specialiseres*, således at disse kan blive frontpersoner i relation til sundhed og sundhedsproblemer både overfor målgrupper og deres pårørende, som overfor øvrige personale i de enkelte institutioner.

Det må anbefales:

- *At sundhedspædagogik som teori og metode vægtes og indgår i hovedfaget pædagogik*

- *At pædagogiske og sundhedspædagogiske teorier skal inddrage og eksemplificeres og konkretiseres i forhold til fremme af personlig mestring af eget liv, handlekompetence og om forudsætninger for opbygning af selvværd, selvtillid og social kompetence*
- *At viden og metoder til temaet "den sundhedsfremmende institution" skal indgå i hovedfaget "individ, institution og samfund"*
- *At det "individ" der indgår i hovedfaget "individ, institution og samfund" omfatter det eksistentielle perspektiv på individ og ikke alene det sociologiske "Individ".*
- *At temaet sundhed og sygdom i et kulturperspektiv indgår i hovedfaget : "Dansk, kultur og samfund"*
- *At der i §6 om specialisering i forhold til målgrupper skal suppleres med en specialisering indenfor området: mennesker i alle aldre med psykiske og psykosomatiske sygdomme og lidelser.*

Såfremt der i det videre arbejde med denne lov og efterfølgende bekendtgørelse og retningslinier skulle være behov for faglig inspiration og en konkret arbejdsindsats vil gruppen af sundhedsfaglærere gerne stille repræsentanter til rådighed.

Litteratur:

Sundhedsministeriet: konferencerapport: Fremtiden for sundhedsordninger for børn, afholdt 28.februar 1994.

Madsen M. Lindahl: Børns sundhed ved skolestart 1988/89. DIKE 1991

Kamper-Jørgensen F. og Gert Almind: Forebyggende sundhedsarbejde, Munksgaard 2004.

Kampmann p. Og Fritz v. N. Nordheim Nielsen: Tal om børn. - En statistisk beskrivelse af børns opvækst og levevilkår i Danmark 196 med opfølgning.

Michelsen N.: Børns sundhedstilstand. Rapport fra konferencen: Fremtidige sundhedsordninger for børn. Sundhedsministeriet 1994

Qvortrup J.: Børn halv pris. Nordisk barndom i samfundsperspektiv. Sydjysk Universitetsforlag 1995.

Michelsen Niels: Sunde børn i sunde daginstitutioner. Ugeskrift for læger 1991

P. Uldall: Spæd og små børns almindelige sygelighed og pasningsformer og børns infektioner. Ugeskrift for læger 1998 2345-51

Juul S.: Sårbarhedsskabende træk i det moderne samfund, Socialforskningsinstituttet 96:8

WHO: Mental Health: Facing the Challenges, Building Solutions, 2005

WHO: Depression: Social and economic Timebomb. Strategies for Quality of Care, 2001

Underskrifter:

I det følgende har i alt 39 adjunkter og lektorer i sundhedsfag underskrevet ovenstående bemærkninger til lovforslag.

Kontaktperson:

Karin Siff Munck

Lektor i sundhedsfag, Højvangseminariet, Skolevej 6, 2600 Glostrup

Mail: KSM@hsem.dk Tlf 22352112

Anne Vibeke Plenge

lektor i sundhedsfag, CVUSyd Pædagoguddannelsen

Lene Kjær

Lektor i sundhedsfag, Peter Sabroe Seminariet, Århus

Anna Grethe Smith

Seminarielærer/Sundhedsfaglærer, CVU Sønderjylland (Haderslev)

Jonna Larni Nøttrup

Lektor i Sundhedsfag, Kolding Pædagogseminarium

Karen Nørgaard

Sundhedsplejerske og adjunkt i sundhedsfag, Københavns Pædagogseminarium

Charlotte Berg Pedersen

Lektor i bevægelsesfag, Slagelse Pædagogseminarium

Lotte Klint

Lektor i sundhedsfag, Hovedstadens Pædagogseminarium

Jette Tørning

Underviser i sundhedsfag, Hovedstadens pædagogseminarium

Helen N. Rasmussen

Sundhedsplejerske og adjunkt i sundhedsfag, Jydsk Pædagog-Seminarium.

Charlotte Eli Pedersen
Lektor i sundhedsfag, Københavns Socialpædagogiske Seminarium

Liselotte Paaske Nielsen
Lektor i sundhedsfag. Cand pæd. pæd. CVU-syd, pædagoguddannelsen, Nykøbing Falster

Hanne Lyder
Lektor i sundhedsfag, CVU Fyn Fyns Pædagogseminarium.

Merete Bundsgaard
Lektor i sundhedsfag, CVU Fyn Fyns Pædagogseminarium

Mikala Bjerg
Lektor i sundhedsfag, Frøbelseminariet, Frederiksberg

Dorte Celinder
Lektor i sundhedsfag, Frøbelseminariet, Frederiksberg

Per Unger
Lektor i sundhedsfag, Frøbelseminariet, Frederiksberg

Inger Jakobsen
Lærer i sundhedsfag, Jydsk Pædagog Seminarium, Århus

Trine Etzerodt
Lektor i sundhedsfag, Aabenraa seminarium

Uwe Schultz
Lektor, Aabenraa seminarium

Anja Richter
Lektor i sundhedsfag, Roskilde seminarium

Merete Dyhr
Lektor i sundhedsfag, Roskilde seminarium

Karsten Johansen
Lektor i sundhedsfag, Ikast seminarium

Susanne Laudrup
Lektor, Gentofte soc. Pæd. Seminarium

Karen Møller-Jensen
Lektor Gedved seminarium

Kirsten Rigbolt
Hindholm seminarium

Kirsten Ringgaard
Holstedbro seminarium

Birthe Steinsson
Jysk pædagog.sem

Caroline Jakobsen
Ballerup seminarium

Britta Isaksen
Slagelse seminarium

Tina Lauridsen
Holstedbro seminarium

Mette Ehrenreich
Københavns pæd.sem.

Susanne Baumann Ravn
Jysk pæd.sem.

Randi Skovhus
Ikast seminarium

Bjarne Ernst
Adjunkt Højvangseminariet

Lektor Birgit Østermark
Skovtofte soc.pæd. seminarium

Dorte Johansen
Lektor Højvangseminariet

Vincent Hveengard
Adjunkt Højvangseminariet

Karen Jørgensen
Lektor CVU Jelling, Pæd.sem

Inge Porsborg
Københavns soc. Pæd. Sem.

Henriette Sellebjerg
Gentofte pæd.sem

Lisbeth Poulsen
Lektor Hjørring pæd. sem